

Reframing the Trauma:

דוקו ככלי לעבודה עם טראומה

ניהול אקדמי: דר' אביגל שניר וגב'
יפעת קידר

תאריך פתיחה: 16.09.25
6 מפגשים 17:00-21:00

תאריכי המפגשים:
11.11.25 • 04.11.25 • 28.10.25 • 21.10.25 • 30.9.25 • 16.9.25

המפגשים יערכו אחת
לשבוע בימי ג'
בשעות 17:00-21:00

Reframing the Trauma:

דוקו ככלי לעבודה עם טראומה

לראות את הטראומה מזווית אחרת:

אנחנו חיים בעידן של טראומה מתמשכת. כאומה וכיחידים, אנחנו נדרשים לעבד שבר שאין לו התחלה, אמצע וסוף. והרי זה בדיוק מה שנפגע בטראומה: התחושה שיש סדר, חיבור, סיפור שאפשר להכיל. כאן נכנסת לתמונה המצלמה. כשהיא פועלת, היא לא רק מתעדת את הרגע, אלא עוזרת לארגן אותו, לחבר מחדש את החושים. וכשהמטופל מתבונן בעצמו מבעד לעדשה, נפתחת אפשרות לראות, להבין, ולפעמים – גם לבחור מחדש איך לספר את הסיפור.

ראיונות עם נפגעי טראומה –ממה צריך להימנע? יתרונות לצד רגישויות/ סכנות. כוחו של נרטיב: ההשפעה של סיפור תיעודי על נקודות מבט וגיבוש תובנות. טכניקות בבנייה ועיצוב מחדש של נרטיבים בחיי המטופלים במטרה לטפח העצמה וצמיחה. המעבר מפאסיביות לאקטיביות והפוטנציאל לכתיבה מחדש באמצעות וידאו.

התיעוד ככלי טיפולי: נדגים באמצעות תיאורי מקרה ודוגמאות מצולמות, אופנים שונים של תיעוד דוקומנטרי בשירות תהליך טיפולי, בתהליך בניית נרטיב טראומתי בהנחה ותיעוד לאחר אובדן, בהתמודדות עם שינויי חיים ומשברים ועוד. נתרגל במסגרת השיעור משימות שימוש בכלים מעולם התיעוד במסגרת התערבויות וטיפולים דרך הצגות מקרה ודוגמאות של המשתתפים, ניישם טכניקות מבוססות וידאו כדי לחשוף דפוסים ורגשות נסתרים/ מודחקים. נתרגל אימפרוביזציה – משחקי תפקידים ונתעד את ההשלכות שלהם, נתרגל את הריאיון התיעודי ככלי לשחזור חוויות, התבוננות וניתוח ולבסוף נקיים דיאלוג משמעותי סביב תצפיות עצמיות ותובנות שהושגו באמצעות חקר וידאו.

למי מיועד הקורס?

לאנשי טיפול ואנשי מקצוע שעובדים עם אנשים שחוו טראומה, ביניהם, מטפלים באומנויות, מטפלים בהבעה, מטפלים בתנועה, עובדים סוציאליים, פסיכולוגים, פסיכותרפיסטים, יועצים חינוכיים, מנחי קבוצות, מדריכים, צוותים תומכים ועוד.

המפגש עם הטראומה לא מתרחש רק בחדר הטיפול, הוא ברחוב, במשרד, בכיתה ועל המסך. טראומה לא זרה לישראלים ובשנה האחרונה חוונו עליית מדרגה נוספת בכמות ובטווח הטראומה שחוו ישראלים רבים. בעודנו בתהליך העיבוד וההתמודדות שלנו עם הטראומה, כיחידים וכחברה, מתעצם הצורך בכלים חדשים, המדברים את שפתו של דור ועושים שימוש בטכנולוגיה ובשיקוף כדי לתת מרפא למטופלים. הוידאו וכוחו של התיעוד המסייע לרפלקציה, יחד עם המיומנות המקצועית והפרקטיקה הטיפולית, מאפשרים למטפל ולמטופל לחוות את התהליך בדרך מקורית המובילה ליצירת משמעות ובניית חוסן. לראשונה בתכנית לימודים, שתי דיסציפלינות מובחנות משתלבות לכדי מתן כלים שיכולים לקדם שינוי ממשי עבור המטופלים.

בין הנושאים שייסקרו בקורס

נושאי הקורס בתחום הטיפול בטראומה: מה היא טראומה? מה היא הפרעת דחק פוסט טראומטית? ומה ביניהם? מאפיינים ותסמינים של מטופלים לאחר טראומה, סוגיות של אבחנה והתאמת תוכנית טיפולית. סקירת הטיפולים המרכזיים בתחום הטראומה תוך התקדמות בטיפולים מבוססי ראיות (PE, TF-CBT) מרכיבי הטיפול המרכזיים והתאמתם לתסמינים ולמצבי טראומה שונים. בניית הנרטיב הטראומתי בתהליך טיפולי – התאמת ההתערבות לגיל המטופל ולאופי החוויה הטראומטית. עיבוד אבל מורכב לאחר אובדן במצבים טראומטיים.

נושאי הקורס בתחום התיעוד הדוקומנטרי: כוחו של הדוקו ככלי מתעד מציאות, מושגי יסוד בשפה חזותית להבעת המודע והתת מודע, סבטקסט וטקסט ומה שביניהם - גילוי עצמי ומודעות עצמית בעזרת וידאו.

Reframing the Trauma:

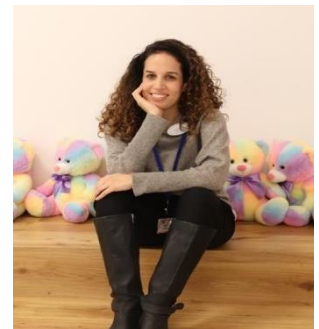
דוקו נכלי לעבודה עם טראומה

ניהול אקדמי

דר' אביגל שניר

פסיכולוגית קלינית מומחית, מנהלת המרפאה לפוסט טראומה במרכז שניידר לרפואת ילדים בישראל, ומרצה במכללה האקדמית תל אביב-יפו

גב' יפעת קידר

בימאית כאן 11, BBC, PARAMOUNT, עורכת תוכן ותסריטאית. מרצה ומנחת סדנאות במסגרת הכשרות למנהלים בארגונים, אסטרטגית תוכן, עד לאחרונה מנהלת פיתוח תוכן, סדנאות והפקות בבי"ס לתקשורת באוניברסיטת רייכמן.

Reframing the Trauma:

דוקו ככלי לעבודה עם טראומה

תכנית המפגשים

הכרות עם נושא הטראומה הנפשית. מבוא לעבודה דוקומנטרית ככלי מתעד מציאות	16.9.2025 17:00-21:00	1
מרכיבי טיפול בטראומה נפשית יסודות לכלי הבעה : צורה ותוכן ומה שביניהם, התמקדות בעדות אישית	30.9.2025 17:00-21:00	2
הראיון הטיפולי מול הראיון התיעודי כלים משולבים להתערבות התחלת תרגול אישי : כתיבת טקסט	21.10.25 17:00-21:00	3
הנרטיב הטראומתי ומאפייניו, בניית הנרטיב בעבודה טיפולית כוחו של נרטיב בדוקו. המבנה הסיפורי בשלוש מערכות ואיך זה נראה מבעד לעדשה?	28.10.25 17:00-21:00	4
תרגול אישי דרך צילום ניטור עצמי ככלי טיפולי עבודה עם יומן וידאו – עקרונות וטכניקות תרגול אישי דרך תיעוד ביומן וידאו	04.11.25 17:00-21:00	5
צמיחה פוסט טראומתית מסע הגיבור ואיך הוא בא לידי ביטוי בעבודה התיעודית	11.11.25 17:00-21:00	6

למסיימי הקורס תוענק תעודה מטעם FORE לימודי חוץ והכשרת מנהלים, אוניברסיטת רייכמן
בעבור 32 שעות אקדמיות. קבלת התעודה מותנית בנוכחות של 80% לפחות.

Reframing the Trauma: דוקו נכלי לעבודה עם טראומה

פירוט המפגשים

יום ג' 16.9.2025 1

הכרות עם נושא הטראומה, הפרעה פוסט טראומטית והטיפוליים הקיימים בתחום

- מה היא טראומה? מה היא הפרעת דחק פוסט טראומטית? ומה ביניהם? מאפיינים ותסמינים של מטופלים לאחר טראומה, סוגיות של אבחנה והתאמת תוכנית טיפולית.

דוקו נכלי מתעד מציאות

- הדוקו נכלי מתעד מציאות והכרות עם מושגי יסוד
- למידת שפה חזותית להבעת המודע והתת מודע

יום ג' 30.9.2025 2

מרכיבי טיפול בטראומה נפשית

- סקירת הטיפולים המרכזיים בתחום הטראומה תוך התמקדות בטיפולים מבוססי ראיות (PE, TF-CBT).
- מרכיבי הטיפול ואופן פעולתם בהתמודדות עם טראומה.
- עזרה ראשונה נפשית – עקרונות לסיוע בטווח המיידי לאחר טראומה.
- יסודות לכלי הבעה: צורה ותוכן ומה שבניהם, התמקדות בעדות אישית
- צילום, רקע, מיקום, והחיבור לתוכן, סבטקסט וטקסט ומה שבניהם - גילוי עצמי ומודעות עצמית בעזרת וידאו וטכניקות לעבודה.
- התנסות

יום ג' 21.10.2025 3

הראיון הטיפולי מול הראיון התיעודי

- השיח הטיפולי במצבי טראומה – העמדה הטיפולית וכוחו של הקשר הטיפולי בתהליך ההחלמה
- הראיון התיעודי: בניית ה setting גישות שונות לראיון, מותר ואסור, גבולות, איך מתמודדים עם הצפה הרגשית? למידה מתוך ראיונות עם נפגעי טראומה – ממה צריך להימנע? יתרונות לצד רגישויות/ סכנות.

Reframing the Trauma:

דוקו נכלי לעבודה עם טראומה

פירוט המפגשים

יום ג' 28.10.2025

4

כוחו של נרטיב

- בין זיכרונות "רגילים" לזיכרונות טראומתיים – מאפייניו של הנרטיב הטראומתי.
- עקרונות בתהליך ההבניה של הזיכרון הטראומתי, עבודה עם אמונות ליבה.
- ההשפעה של סיפור תיעודי על נקודות מבט וגיבוש תובנות.
- למידת טכניקות בבנייה ועיצוב מחדש של נרטיבים בחיי המטופלים במטרה לטפח העצמה וצמיחה.
- תפקידו של הנרטיב: סטוריטלינג, השפעה, אמירה, משמעות, נקודת מבט, השפעה על תפיסת המציאות של המטופל.
- תרגול נקודת מבט באמצעות כלים תיעודיים והעמקה והבנת יכולת הגיבוש של נרטיבים אישיים והפוטנציאל לכתיבה מחדש באמצעות וידאו.

יום ג' 4.11.2025

5

ניטור עצמי ככלי טיפולי

- שימוש בכלים דוקומנטריים כאמצעי להתערבות טיפולית, תוך התמקדות בשני כלים מרכזיים: ניטור עצמי ככלי טיפולי מצולם ויומן וידאו טיפולי. השיעור מספק למטופלים מסגרת תיאורטית ומעשית לשילוב תיעוד בעבודתם הקלינית, תוך הבנת האופן בו מצלמה יכולה לשמש ככלי להגברת מודעות עצמית, עיבוד רגשי, והנעה לשינוי התנהגותי.
- ניטור עצמי ככלי טיפולי – הגברת מודעות רגשית ואקטיבציה התנהגותית ככלים טיפוליים.
 - עבודה עם יומן וידאו – עקרונות וטכניקות - עקרונות מנחים:
 - מבנה ומסגרת ליומן וידאו טיפולי, קביעת גבולות ונהלים לתיעוד, שיקולים אתיים.

שילוב בטיפול:

- הנחיית מטופלים בתהליכי ניטור עצמי
 - שימוש בחומרים המצולמים בפגישות טיפול
 - פיתוח תובנות דרך צפייה בחומרים מתועדים
- תרגיל משולב: כיצד להשתמש במצלמה ככלי לחקירה פנימי וביטוי

יום ג' 11.11.2025

6

צמיחה פוסט טראומתית

- צמיחה פוסט טראומתית כמושג וכמוקד בטיפול.
- מסע הגיבור ואיך הוא בא לידי ביטוי בעבודה התיעודית?
- שיתוף ודיון משולב - הצגת הפרויקטים לקבוצה וקיום דיון שמעמיק את התובנות והזהות האישית. המטרה היא להעצים את המשתתפים שילמדו לבטא את עצמם בדרך יצירתית ואקטיבית בעזרת הכלי התיעודי, תוך כדי יצירת חוויה טיפולית שמאפשרת התבוננות וצמיחה אישית.
- חלוקת תעודות סיום קורס.